

Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΑΡΕΣΚΕΙΝ

Αγακκοινοῦσα θαρραλέως ἀξίωμά τι, ὅπερ εἶνε ὁ καρπὸς καὶ ἡ περιληψὶς μακρῶν σκέψεων, γνωρίζω ὅτι κατ' ἀρχὰς θέλω συνταράξει καὶ ἐκπλήξει τὰς ἀναγνωστρίδας μου, ἀλλ' εἰμὶ βεβαία, ὅτι παρακολουθοῦσαι τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδέας ταύτης, θὰ συμφωνήσωσι τέλος μετ' ἐμοῦ.

Ἴδού λοιπὸν τὸ ἀξίωμά μου: ὀλόκληρος ἡ ὑπαρξὶς τῆς γυναικὸς, συνίσταται εἰς μοναδικήν τινα τέχνην, ἣτις εἶνε ἡ μόνη αὐτῆς ἰσχὺς, τὴν τέχνην τοῦ ἀρέσκειν.

Εἴτε ἐξ αἰτίας τοῦ φυσικοῦ καὶ ἠθικοῦ αὐτῆς ὀργανισμοῦ, εἴτε ἕνεκα τῶν κοινωνικῶν ὄρων ἐν οἷς ζῆ καὶ κινεῖται, ἡ γυνὴ, λέγω, δὲν ἔχει ἢ μίαν ἀρετὴν ν' ἀσκήσῃ, ἐν προτέρημα ν' ἀποκτήσῃ, ἵνα ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν της: ἀρετὴ καὶ προτέρημα φέρουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ καλοῦνται τὸ δῶρον τοῦ ἀρέσκειν. "Ὅθεν προκύπτει, ὅτι ἡ ἀνατροφή τῆς γυναικὸς πρέπει νὰ ἔχη ὡς βᾶσιν καὶ κύριον ἀντικείμενον τὴν σπουδὴν τῆς τέχνης τοῦ ἀρέσκειν.

Βλέπω ἀπὸ τοῦδε ἰσχωπτικὸν μειδιᾶμα ἀναφαινόμενον ἐπὶ τῶν χεῖ-
λέων τῶν ἀναγνωστριῶν μου, καὶ παρατηρῶ μάλιστα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς
τινῶν ἐξ αὐτῶν διαλάμπουσαν τὴν ἀγανάκτησιν, ἐπομένως σπεύδω νὰ
συμπληρώσω τὴν σκέψιν μου.

Ἀξίω ν' ἀποδείξω, ὅτι οὐδὲν εἶνε σοφώτερον, χρηστότερον καὶ ἀλη-
θέστερον τῆς κατ' ἐπιφάνειαν τοσοῦτον κούφου θεωρίας μου: διὰ τοῦτο
ζητῶ μόνον νὰ εὐαρεστηθῶσι ν' ἀκολουθήσωσι τὸν συλλογισμόν μου.

Καὶ πρῶτον τί εἶνε ἡ τέχνη τοῦ ἀρέσκειν;

"Ἐχω ἐδῶ ὑπὸ τὴν χεῖρα μικρόν τι σύγγραμμα φέρων τὸν τίτλον
τουτόν. Εἶνε ὑπογεγραμμένον διὰ τοῦ ὀνόματος ἀνδρὸς νουνεχιστάτου,
ὅστις ἔσχε ποτὲ μεγάλην φήμην, καὶ οὗτινος αἱ συγγραφαὶ ἀπολαύουσιν
ἀναμνησθητῆτος ὑπολήψεως ἐν τῷ ἐπικινδύνῳ τουτῷ εἶδει, ἐν ᾧ ἡ
ἐσωτερικὴ σκληρότης μετριάζεται διὰ τῆς ἐξωτερικῆς ὠραιότητος.

Πιστὸς εἰς τὰς ὀλισθητικὰς του θεωρίας, τίθησιν ὡς ἀρχήν, ὅτι διὰ τὸ

ἡμέτερον φύλον, ἢ τέχνη τοῦ ἀρέσκειν εἶνε ἢ τέχνη τοῦ ἐνδύεσθαι, τ. ἔ. τοῦ ἐπιδεικνύειν τὰ προτερήματα καὶ ἀποκρύπτειν τὰ ἐλαττώματα, ἅτινα ἢ φύσις διένειμεν εἰς ἐκάστην γυναῖκα.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ὁ συγγραφεὺς ἔγραψεν ἄρθρα τινὰ περὶ συρμοῦ, ὅποια εἰς ἀνὴρ δύναται νὰ γράψῃ.

Θὰ ᾤκτειρον πολὺ τὴν δυστυχῆ γυναῖκα, ὅσον θελκτικὴ καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἄλλως, ἥτις θὰ ἐσκέπτετο ν' ἀκολουθήσῃ τὰς συμβουλὰς ταύτας καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐσθῆτας καὶ τὰ περιστήθια· καὶ ἂν ἢ τέχνη τοῦ ἀρέσκειν συνίσταται πραγματικῶς εἰς τὸν τρόπον τοῦ ἐνδύεσθαι κομψῶς, ὁ πνευματώδης συγγραφεὺς περὶ οὗ ὁμιλῶ, δὲν θὰ ἦτο βεβαίως ὁ καθηγητῆς, ὃν θὰ συνίστων. Ἄλλὰ παραδεχόμενός τις ὅτι θ' ἀνεκαλύπτετό ποτε τὸ μυστήριον τοῦ μεταφορφοῦν γυναῖκα ἄσχημον καὶ κακῆς σωματικῆς κατασκευῆς εἰς χαρίεσσαν νηρηίδα διὰ μέσου κοσμημάτων τινῶν ἢ τινος στηθοδέσμου δὲν θὰ ἐδίδασκε τὴν τέχνην τοῦ ἀρέσκειν.

Ἐψηλότερον πρέπει νὰ ζητήσῃ τις τὸ μυστήριον.

Οὐδὲν εὐρίσκω καλλίτερον, ὅπως γίνω καταληπτῆ, ἢ νὰ διηγηθῶ μικράν τινα ἀπλουστάτην καὶ ἀληθεστάτην ἱστορίαν, ἥτις νομίζω ὅτι περιλαμβάνει τὸν ὅρισμόν ὃν προσπαθῶ νὰ δώσω.

Ἡ ἡρώϊς μου ἦτο εἰκοσι δύο ἐτῶν ὅτε ἐχῆρευσε, καὶ δὲν ἔμνε πλέον αὐτῇ ἐκ τῆς εὐτυχίας της, ἢ ἔν τέκνον, μικρόν τι ἄρρεν δέκα ὀκτῶ μηνῶν. Ἀνατραφεῖσα ἐν τῇ μεγαλειτέρῃ εὐπορίᾳ, οὐδόλως ἠδύνατο νὰ προῖδῃ τὴν διπλὴν συμφορὰν τὴν ἐπελθοῦσαν αὐτῇ ἐκ τῆς ἀπωλείας τοῦ τε φυσικοῦ στηρίγματος, ὅπερ εἶχεν ἐκλέξει, καὶ τῆς παρουσίας ἣν οἱ συγγενεῖς της εἶχον μεταβιβάσει αὐτῇ. Ἄλλ' αὕτη ἠδύνατο νὰ κερδίξῃ πρὸς ἑαυτὴν ὅλας τὰς καρδίας καὶ νὰ αἰχμαλωτίξῃ τὴν στοργὴν ὅλων ἐκείνων, οἵτινες τὴν ἐπλησίαζον, ἀποκαλύπτουσα αὐτοῖς πάντα τὰ θελκτικὰ προτερήματα τῆς ἐξαιρέτου καρδίας της.

Ἄγαθὴ ἄνευ ἀδυναμίας, δικαία ἄνευ σκληρότητος, περιποιητικὴ ἄνευ δουλοπρεπειας, πνευματώδης ἄνευ μοχθηρίας, εὐπροσῆγορος καὶ ἐνάρετος, κομψὴ καὶ μετριόφρων, ἠδύνατο νὰ ἀρέσκη φυσικῶς, ἄνευ κόπων. Τί συνέβη εἴτα; Ἡ δυστυχία της διήγειρεν εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τὸ ἐνδιαφέρον, καὶ ἕκαστος ἔσπευσε νὰ φανῇ αὐτῇ ὡφέλιμος.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ἐξεδηλώθη ἐνίοτε διὰ τρόπον ὀλίγον... ζωηροῦ, ἐννοεῖται, ὑπὸ τινῶν προσώπων τὰ ὅποια ἰκέτευσεν ἵνα ἐπιτύχῃ σύνταξιν ὀφειλομένην εἰς θυγατέρα στρατηγοῦ, θανόντος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης· τότε ἐξεδηλώθη ἐν ὅλῃ της τῇ λαμπρότητι, ἢ λαμπρὰ ἀξία

τῆς γυναικὸς, ἣτις γνωρίζει ν' ἀρέσκη καὶ ἣτις ἀπεφάσισεν ἐν τούτοις οὐδέποτε νὰ εὐρεθῆ εἰς διάστασιν μετὰ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀρετῆς τῆς.

Τὶ συνέβη ὅταν οἱ προθυμότετοι οὗτοι προστάται ἠδυνήθησαν νὰ πεισθῶσιν ὅτι εὐρίσκοντο ἀπέναντι μιᾶς τῶν ἀγνωστῶν ἐκείνων, τῶν ἐν ταύτῳ φυσικῶν καὶ λελογισμένων, πρὸ τῶν ὁποίων τὰ πάθη καὶ ὁ ἀνθρώπινος ἐγωϊσμὸς ὀφείλουσι νὰ ὑποκλίνωσι; Ἐγένοντο ὡς ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ κακεντρεχεῖς ἢ ἀδιάφοροι; Ὁχι. Τὸ θέληγτρον ὅπερ ἐξήσκει ἢ νεαρὰ γυνὴ ἦτο τοσοῦτον ὄξυ, τοσοῦτον ἀκαταμάχητον, ὥστε ἠδυνήθη νὰ διατηρήσῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ τῶν πλέον ἀφροσιωμένων φίλων τῆς, ἐκείνους μάλιστα, ὧν ἠδυνήθη δι' ἐνὸς βλέμματος, διὰ μιᾶς λέξεως νὰ μηδενίσῃ τὰς ἐνόχους ἐλπίδας· καὶ αἱ εὐγενεῖς αὐταὶ καὶ ἀγαθὰ φιλικὰ ὑπῆρξαν τοσαῦτα βέβαια στηρίγματα, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὸν βίον τῆς.

Τέλος ὅτε ὁ θάνατος τὴν κατέλαβεν, ἀφ' οὗ ἐξεπλήρωσε τὸ ἔργον τῆς, τ. ἔ. ἀφ' οὗ ἀπεκατέστησε τὸν υἱὸν τῆς ἄξιον ἑαυτῆς, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἔντιμον στάδιον, δὲν ἀφῆκεν ἢ καρδίας τεθλιμμένας καὶ προσφιλωσ ἀφροσιωμένας τῇ μνήμῃ τῆς. Ἡ εἰκὼν τῆς ἀναπολουμένη συγχάκις ὑπὸ τῶν φίλων τῆς ἐν ταῖς φιλικαῖς συναναστροφαῖς, ἐφάνετο εἰσέτι περιεχυμένη ἐκ τῆς ἀμμιμήτου ἐκείνης χάριτος, τοῦ τοσοῦτον ἠδέος ἐκείνου θεληγτροῦ, ὧν ἐνεκα εἶδε τὸν βίον τῆς ἀρχάμενον ὑπὸ τοιοῦτους θλιβεροὺς οἰωνοὺς νὰ παρελθῆ ἤρεμος, σχεδὸν εὐτυχῆς, ἐν μέσῳ τῶν φίλων ὑφ' ὧν ἐπλάσθη, ἀκούσασα οὕτω τὴν τέγγην τοῦ ἀρέσκειν. Ἴδού, νομίζω, ἡ σκέψις μου ἀρετῶς σαφῶς ἐρμηνευθεῖσα δι' ἐνὸς παραδείγματος· ἡ τέγγη τοῦ ἀρέσκειν δὲν εἶνε λοιπὸν μόνον ἡ τέγγη τοῦ ἐλκυεῖν τὰς καρδίας, ἀλλὰ προσέτι ἡ τοῦ παγιοῦν αὐτὰς· οὕτω δὲν πρέπει νὰ συγχύσῃ τις τὴν φιλάρεσκον γυναικᾶ, μετὰ τῆς γυναικὸς ἣτις θέλει νὰ ἀρέσκη.

Ἡ πρώτη εἶνε ματαιόφρων, δολία, ἀνόητος καὶ φιλαυτος· δύναται νὰ προκαλέσῃ πρὸς στιγμὴν τὴν προσοχὴν, ἀλλ' ἡ ψυχρότης τῆς καρδίας τῆς ἀπομακρύνει ταχέως ἐκείνους, οὓς αἱ μικραὶ τῆς πανουργίαι ἠδυνήθησαν κατ' ἀρχὰς νὰ ἐξαπατήσωσι. Ἡ ζηλοτυπία τὴν καταπρώγει, δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὰς νεωτέρας ἑαυτῆς γυναικᾶς, αἱ ἐπιτυχίαι τῶν τὴν κάμνουσι νὰ πάσχῃ δεινῶς. Ἡ φιλάρεσκος εἶνε ἰδιότροπος, ἐνίοτε ὄξεια καὶ δηκτική, καὶ ἀριθμεῖ σχεδὸν τοσοῦτους ἐχθροὺς, ὅσους ἠδυνήθη νὰ πλάσῃ λατρευτὰς διὰ μίαν ἡμέραν ἢ ὥραν.

Ἡ δευτέρα, ἡ γυνὴ ἡ γνωρίζουσα τὴν τέγγην τοῦ ἀρέσκειν, εἶνε πλήρης φιλανθρωπίας, ἐπεικειᾶς, ἀγαθότητος· δύναται νὰ μὴ ἐλκυῖ

ἀμέσως τὸ βλέμμα· ἀλλ' ἐὰν ὀμιλῇ ἢ μειδιᾷ, τότε θέλγει. Ἐν τῷ οἴκῳ τῆς δὲν ἐπιδεικνύει τὸ ἑαυτῆς πνεῦμα, ἐν' ἀφήσῃ νὰ διαλάμψωσιν ἡ εὐφροσύνη καὶ τὰ προτερήματα τῶν ἄλλων· ἐκτὸς τοῦ οἴκου τῆς γνωρίζει ἀκριβῶς νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διαθέσεις καὶ νὰ κολακεύσῃ τὰς ιδέας ἐκείνων, οἵτινες τὴν δέχονται ἐν τῷ οἴκῳ των, χωρὶς νὰ βιάσῃ ἑαυτὴν πρὸς τοῦτο· διότι εὐρίσκει τὴν μεγαλειτέραν τῆς εὐχαρίστησιν ἐν τῇ ἡδονῇ τῶν ἄλλων. Εἶνε ἀγαθὴ, ἐπιεικὴς, φαιδρά· οὐδεὶς σκέπτεται νὰ προξενήσῃ αὐτῇ τὴν ἐλαχίστην ἀνησυχίαν, διότι καὶ αὕτη ἀσχολεῖται ἀπαύστως εἰς τὸ ν' ἀπομακρύνῃ πᾶσαν μέρμυραν ἢ ἀνίαν ἀπὸ ἐκείνους, οἵτινες τὴν περιστοιχίζουν, καὶ πάντα ταῦτα πράττει, ἐπὶ σκοπῷ βεβαίως λίαν ἐπαινετῷ, τοῦ νὰ ᾔηε εὐχάριστος.

Λοιπὸν ἡ τέχνη τοῦ ἀρέσκειν, οὕτως ἐννοουμένη δὲν ὀφείλει νὰ ᾔηε, ὡς ἐτόλμησα νὰ τὸ γράψω ἀνωτέρω, ἡ οὐσιώδης βίασις τῆς ἀνατροπῆς τῆς γυναικός;

Ἐν τῇ γυναικί δὲν ὑπάρχει δρᾶσις, ἀλλ' ἐπιρροή. Δὲν δύναται νὰ ἐπιβάλη τὴν σκέψιν τῆς, τὴν ἐπιθυμίαν τῆς, τὴν γνώμην τῆς, ἢ διὰ πειστικότητος, ἐπειδὴ ἡ φύσις καὶ ὁ νόμος, ἡρνήθησαν αὐτῇ, ἢ μὲν τὴν ἰσχύϊν τοῦ ἐπιβάλλεσθαι, ὁ δὲ τὸ δικαίωμα τοῦ ἄρχειν. Ἴδου οὕτω τὸ λογιζομένον, ὅπερ πᾶσαι αἱ μητέρες ὄφειλον νὰ κάμωσιν εἰς τὴν θυγατέρα των καθ' ἣν ἡμέραν ἤθελον κρίνει αὐτὴν ἐν ἡλικίᾳ τοιαύτῃ, ὥστε νὰ δύνηται νὰ σκέπτεται καὶ νὰ κρίνῃ.

«Τέκνον μου, ἡ ἀληθὴς ἰσχὺς τῆς γυναικὸς εἶνε ἡ χάρις, ἡ ἀγάπη, τὸ θέλητρον. Οὐδέως θὰ σὲ ὠφελήσῃ ἂν ᾔσαι ὠραία, πνευματώδης, πολυμαθὴς, καλλιτέχνης, καὶ νὰ ἔχῃς ἄπειρα προτερήματα, ἐὰν δὲν συνδυάσῃς πρὸς τὰς ἀρετὰς ταύτας, καὶ τι τὸ γλυκὺ καὶ πειστικόν, ὅπερ πᾶσα γυνὴ ὀφείλει νὰ προσπαθήσῃ ν' ἀποκτήσῃ ἐκ φόβου μὴ εἶνε ἄνευ ἰσχύος ἐν τε τῇ οἰκογενείᾳ τῆς καὶ ἐν τῷ κόσμῳ.

«Ἄλλὰ μὴ νομίσης ὅτι τοῦτο δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Θὰ σὲ βοηθήσω εἰς τὸ ἔργον εἰς ὃ ὀφείλεις νὰ ὑποβληθῆς, ἀρκεῖ σὺ νὰ μοὶ παράσχῃς πᾶσαν τὴν συνδρομὴν τῆς καρδίας σου καὶ τῆς εὐφροσύνης σου· διότι ἵνα ἐπιτύχω τὸν σκοπὸν ὃν προτίθεμαι διὰ σέ, πρέπει πρὸ πάντων νὰ κατέχῃς τρεῖς ἀρετὰς, ἃς δὲν εἶνε πάντοτε εὐκόλον ν' ἀσκήσῃς· τὴν καλοκάγαθίαν, τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν αὐταπάρνησιν.

«Ἐκαστον νέον βῆμα, ὅπερ θὰ κάμῃς ἐν τῷ βίῳ σου, πρέπει νὰ ᾔηε σεσημειωμένον διὰ τινος νίκης κατὰ τῆς φιλαυτίας, ἥτις καταπνίγει πάντα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα. Ἄλλ' ἐὰν ἐπιτύχῃς οὕτω νὰ χα-

λιναγωγής σου ὡς πᾶν τὰ ἐγωϊστικά σου ἐνστικτα, θὰ λάβῃς τὴν γλυκυτέραν καὶ ὠφελιμωτέραν τῶν ἀμοιβῶν, θὰ εὕρῃς τὴν τέχνην τοῦ ἀρέσκειν.

«Θὰ συζευχθῆς ἡμέραν τινά· ἀναλογίσθητι ὅτι πρέπει ν' ἀρέσῃς εἰς τὸν σύζυγόν σου· ἐκεῖ ἐγκρατεῖται τὸ μυστικόν, δι' οὗ θὰ ἐλκύσῃς εἰς τὸν οἶκον τὸν ἄνδρα τὸν διατεθειμένον πάντοτε ἕνεκα τῆς φύσεώς του, τῶν ἐμφύτων ὀρμῶν του, τῆς ἀγωγῆς του, νὰ διάγῃ ἐκτός αὐτοῦ.

«Ἀπασαι αἱ νεάνιδες συζευγνόμεναι νομίζουσιν, ὡς τὰς μικρὰς ἀλαζόνας! ὅτι ἀρκεῖ ὠραία ὄψις, ἵνα προσελκύσῃ πρὸς ἑαυτὰς τὴν καρδίαν ἐνὸς συζύγου· φεῦ! οὐδὲν ὀλιγοχρονιώτερον τῆς ἐντυπώσεως τῆς παραχθείσης ὑπὸ τῆς καλλονῆς, καὶ βαρύνεται τις ταχέως θεωρῶν τὰς ὠραιότερας γυναῖκας. Ἡ διατήρησις τῆς καλλονῆς εἶνε βεβαίως καθήκον· ἀλλ' ὅ,τι πρὸ πάντων χρειάζεται ἐν' ἀρέσκῃ γυνή τις εἰς τὸν σύζυγόν της, εἶνε τὸ νὰ μὴ δύνηται οὗτος νὰ εὕρῃ ἄλλο μέρος καλλίτερον τῆς ἐν τῷ οἴκῳ του γαλήνης, ἀναπαύσεως, γλυκύτητος καὶ φαιδρότητος, ἥτις ἀναπαύει αὐτὸν ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἀσχολιῶν του καὶ τῆς ἐργασίας. Θὰ ἦνε βέβαιος, κόρη μου, ὅτι θὰ εὕρῃ παρὰ σοὶ ὡς παρὰ τῷ καλλιτέρῳ του φίλῳ, ἐνίοτε καλὴν συμβουλὴν, πάντοτε δὲ τὰς συμπαθεστάτας παρηγορίας ψυχῆς, ἥτις δὲν φοβεῖται ἀφρόνως νὰ τὰς παρέχῃ.

«Ἀναμνήσθητι προσέτι ὅτι πρέπει ν' ἀρέσῃς εἰς τὰ τέκνα σου. Προσπάθησον νὰ κατέχῃς πᾶσαν τὴν καρδίαν των καὶ θὰ ἦσαι πλέον ἢ ὁ ὀδηγός των, θὰ ἦσαι ἢ ἐμπιστευμένη των καὶ ἢ προτιμητέα σύντροφός των. Εἶθε νὰ μὴ βλέπωσιν ἄλλο τι τοσοῦτον καλὸν καὶ προσφιλέσ ὅσον τὴν μητέρα των. Ἔσο δι' αὐτὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ καὶ σοὶ ἐγγυῶμαι ὅτι οἱ μὲν υἱοὶ σου θὰ γίνωσιν ἐντιμοὶ καὶ ἀξιόλογοι ἄνδρες, αἱ δὲ θυγατέρες σου γυναῖκες σώφρονες καὶ θελκτικαί.

«Μὴ ἀμελήσῃς ν' ἀρέσῃς τοῖς φίλοις σου, καὶ ἡ οἰκία σου ἔσται ὁ ἐκλεκτός τόπος διὰ τὰς πνευματώδεις καὶ εὐγενεῖς ψυχάς· θὰ κατασταθῆς τὸ κέντρον καὶ ὁ ἄξων πολυτίμου φιλίας, ἥτις θὰ δυνηθῇ μάλιστα νὰ σὲ ἀπαλλάξῃ πολλῶν ἀνιῶν.

«Τέλος πρέπει ἔτι ν' ἀρέσῃς τοῖς πᾶσι, ν' ἀρέσῃς τῷ κόσμῳ ὁλοκλήρῳ, διὰ νὰ κατορθώσῃς νὰ προφυλαχθῆς ἀπὸ τῶν χαμερπῶν ζηλοτυπιῶν του, τῶν ἐκδικήσεων, τῶν μικροπρεπῶν του προσβολῶν. Ἀναλογίσθητι πᾶν ἀγαθόν, ὅπερ δύνασαι νὰ παρασκευάσῃς οὕτω, καὶ πόσον εἶνε εὐχάριστον νὰ δημιουργήσῃς ἑαυτῇ συμπαθείας ἱκανῶς ζωηράς, ὅπως διαθέτῃς τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν μὲν, τὴν δύναμιν τῶν δὲ, πρὸς ὠφέλειαν τῶν δυστυχούντων.»

Ἴδου, ἀγαπηταί μου ἀναγνώστριαι, αἱ συμβουλαὶ ἅς θὰ ἔδιδον εἰς τὴν θυγατέρα μου καὶ εἰς πᾶσαν νεάνιδα, ἥτις θὰ μὲ ἤρώτα πῶς ὀφείλει νὰ διαγάγῃ τὸν βίον της. Ἐπέτυχον εἰς τὸ νὰ μεταδώσω εἰς ὑμᾶς τὴν σκέψιν ὑφ' ἧς ἐμφοροῦμαι; Φοβοῦμαι μὴ κατεχρησάμην τοῦ τοῦ λέγειν δικαιοματός μου. Ἴδου ὅτι φοβοῦμαι μὴ ἐγενόμην ὑμῶν ὀκληρᾶ! καὶ τοῦτο μοὶ ἀποδεικνύει ἀπαξ ἔτι πῶσον ἡ τέχνη τοῦ ἀρέσκειν εἶνε δύσκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ.

[1885]

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ Μ. ΔΑΜΝΗ

('Ἐκ τῶν τῆς Mme de Saverny).

Ἡ ΦΙΛΗ ΜΟΥ

τὴν ζητῶ παντοῦ... Καὶ ὅμως εἶναι πάντοτε ἐμπρὸς μου
 Κ' εἰς τὰ χεῖλη μου πλανᾶται ἀενάως τ' ὄνομά της!
 Τὴν ζητῶ ἐντὸς ἀνθοῦντος καὶ ἐντὸς ὥραλου κόσμου
 Καὶ ἐν τούτοις δὲν εὐρίσκω ἐν ἀπὸ τὰ θέληγτρά της.
 Εἶνε ρόδα κ' εἶνε ρόδα. εἶνε κάλλη κ' εἶνε κάλλη,
 Ἄλλ' ἢ φίλη μου ἐπλόσθη μία μόνον, ὄχι ἄλλη.

Ἐδῶ μία, εἰς τὰ πλούτη κ' εἰς τὴν τύχην της καυχᾶται
 Κ' εἶνε ἄχρισ καὶ κρύα καὶ προσποίησις καὶ τύφος.
 Ἐκεῖ ἄλλη, τὴν κυττάζουν ἐμμανῶς οἱ διαβάται,
 Πλὴν καρδία δὲν ὑπάρχει ὑπὸ τὸ σφριγῶν της ὕφο.
 Καὶ παρέκει μία ἄλλη ἐκτοξεύει Κίρκης βλέμμα,
 Ἄλλ' ἢ ὄψις της δὲν ἔχει οὔτε χάριν, οὔτε αἶμα.

Τὴν ζητῶ παντοῦ. Πηγαίνω εἰς κοιλάδας καὶ εἰς ὄρη,
 Ὅπου θάλλουν ἀγνά κρίνα, πλὴν αὐτὰ ζωὴν δὲν ἔχουν,
 Οὔτε κάλλος, ὅσον ἔχει τῶν ὀνείρων μου ἡ κόρη,
 Ἐτρεῖα τοὺς κήπους ἔλους κ' εἶδα ἄνθη νὰ τοὺς βρέχουν,
 Εἶδα ρόδα καὶ ναρκίσσους, τριαντάφυλλα καὶ κρίνα,
 Ἄλλ' οὐδὲν τοῦ βλέμματός της ἔχει μίαν κῆν ἀκτίνα.